נמ:

בור הקרוב לאמה. אמת המים המביאה מים מן הנהר לשדות ורגילין

לעשות בורות שאם תיבש האמה ימלאו מן הבור וישקו השדות ומרגילין

מי האמה לבור עד שיתמלא ותקנו חכמים שיתמלאו בורות שבשדות

העליונות שהן קרובין למוצא האמה ואח"כ ימלאו התחתונים וכשהוא

ממלאוש סוכר את האמה עד שיתמלא:

מפני דרכי שלום. שלא תהא מחלוחת

ביניהם אני אסכור ראשון דהא תקנתא

דרבנן הכי ואע"פ שאינו דין: מצודות

חיה כו'. מדאורייתא כל כמה דלא מטא

לידיה לאו גזל הוא ובגמ"י מפרש ליה

במצודות שאין להן תוך דליקני ליה כליו:

גול גמור. בגמראים מפרש גול גמור

מדבריהסים. וטעמא דרבי יוסי בכולהו

דקסבר עשו מפני דרכי שלום את שאינו

זוכה לקנות קנין גמור כזוכה: המנקף.

חותך כמו ונקף סבכי היער (ישעיה י)

וכמו ונשחר בו עוללות כנוקף זית

(שם יו): גבו ויתנה. שיקרחו בה

כהנים והדר בני לוי: וקדשתו. כי את

וגו': לפתוח ראשון. בכל דבר כבוד

בין בתורה בין בישיבה הוא ידבר

ברחש: ולברך רחשון. בסעודה:

וליטול מנה יפה ראשון. אם בא לחלוק

עם ישראל בכל דבר לאחר שיחלקו

בשוה אומר לו ברור וטול איזה שתרלה:

א"ל דאורייםא היא. ותורה אמרה כן

מפני דרכי שלום: אלא אמר אביי.

דרכי שלום דקתני מתני': לכדמר.

אתא. רבה בר נחמני שהיה רבו: אין

ממחינין. אין לריכין להמתין: הבולע.

כגון בעה"ב שהוא מברך המוליא

ואפי׳ הוא קטן: הוא פושט ידו. בקערה

תחלה ללפת בו את פרוסת המוציא:

לא שנו. דחולק כבוד לרבו: אלא בסעודה. כדאמרן: אבל. לענין לקרות

בתורה בבית הכנסת אין כהן חולק כבוד ללוי יגיולוי לישראל דלא ליתו שארא

לאנצויי ולמימר אנא נמי קרינא ברישא

והיינו דקתני מתניתין כהן קורא ראשון

כו' כמה שכתוב בתורה ואינו רשאי

לחלוק כבוד בדבר ולשנותו מפני דרכי

שלום: רב הונא. ישראל הוה: נקטינן.

מסורת מאבותינו: נתפרדה חבילה.

נפסק הקשר. איבד הלוי את כבודו

בשביל חבילתו הנפרדת ואינו קורא

כלל כך אמר מורי הזקן ומורי ר' יצחק

ד) נדרים סב. מו"ק כח:

הוריות יב:, ה) [עיין

יחייבו], ו) ברכות מו. מייבו], ו) ברכות מו.

נווטפנתו שם פיה], 1) [מגילה כב.], ה) [עי׳ פרש״י בעירובין ה. ד״ה

והאמר], ט) [ברש"י ברי"ף איתא: וכשממלאין העלינות סוכרין העליונים וכו'],

י) ולקמו סא.ו, יא) ושסו,

י**ב)** [ברש"י ברי"ף נוסף. ונפ"מ להוליאו בדייניס], ונפ"מ להוליאו בדייניס],

יג) ובמרדכי מובא בשם

רש"י: ולא לוי לישראל.], יד) [יבמות עה:], טו) [ל"ל

למי (רש"ש)], טו) [ועי היטיב תוספות מו"ק כח:], ט) [אצ"ל דתנא. דאינו

משנה], יח) [פ"ג מ"ו],

תורה אור השלם

הַתּוֹרֶה הַזֹּאת וַיִּתְּנָה אֶל הַכּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנִּשְׂאִים הַכּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנִּשְׂאִים

אָת אֲרוֹן בְּרִית יְיָ וְאֶל כְּל

2. ונגשו הכהנים בני לוי

בּי בָּם בְּחַר יְיָ אֱלֹהֶיף לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בְּשֵׁם יִיְ וְעַל פִּיהָם יִהְיֶה כָּל רִיב וְעַל פִּיהָם יִהְיֶה כָּל רִיב

ּוְבֶּל נְגַע. ובוּיִם כֹּא וּה 3. בְּנֵי עַמְרָם אַהְרֹן וּמֹשֶׁה וַיִּבְּדֵל אַהְרֹן

לְהַקְּרִישׁוֹ קְרֵשׁ קְרָשִׁים הוא וּבָנֶיוֹ עַד עוֹלְם לְהַקְטִיר לִפְנֵי יְיָ לְשְׁרְתוֹ

וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עֵד עוֹלְם:

4. וקדשתו כי את לחם

אֱלְהֶיףְ הוּא מִקְרִיב קְּרִשׁ יִהְיָה לְּךְ כִּי קְרוֹשׁ אֲנִי יִי מְקַדְשְׁכָם: ויקרא כא ח

יְיֵהְיִּ רְּבֶיהָ דִרְכֵי נֹעֵם וְכָּל 5. דְּרָכֵיהָ דִרְכֵי נֹעֵם וְכָּל נְתִיבֹתֶיהָ שָׁלוֹם:

גליון הש"ם

, תום' ד"ה נתפרדה החבילה ח"ר יצחק בר'

לבית לוי כלל ד סימן ל כתב דט"ס הוא ול"ל ר' יצחק דט"ס הוא ול"ל ר' יצחק

: כלוי

מוסף רש"י

מציאת חרש שוטה

בתשובת מהר"י

משלי ג יז

דברים כא ה

וקני ישראל:

ְוֹכְל נָגַע:

ויכתב משה את

ותוספתא

عو

צם א מיי' פ"ג מהל' שכנים הל' י טוש"ע ח"מ סימן קע סעיף ב: ק ב מיי פ"ו מהלכות גזילה הלכה יב ופ״א מהלכות זכייה ומתנה הל׳ ג סמג עשין עג טוש"ע מ"מ [סי' רעג סעי' יג] וסימן שע סעיף ד:

קא ג מיי׳ פי״ז מהלי גזילה ואבידה הל' יב סמג עשין עד טוש"ע ח"מ

סימן ער סעיף א: קב ד מיי' פ"ו מהלכות גזילה הלכה יג סמג עשיו עג טוש"ע ח"מ וסי :סעיף

קג ה מיי פ״ח מהלכות מתנות עניים הל' ט ומיי' פ"י מהלכות ע"ז הלכה ה סמג לאוין רפד [וטוש"ע י"ד סימן קנא

:[סעיף יג קד ו מיי׳ פ״ד מהלכות כלי המקדש הלכה ב [טוש״ע או״ח סי׳ רא

סעיף ב]: קה ז מיי פ״ז מהלכות ברכות הלכה ו סמג עשין פו טוש"ע א"ח סימן :קע סעיף ב

קו ח מיי שם ה״ה סמג שם טוש״ע א״ח סי קסו סעיף יו: קז ט מיי׳ פי״ב מהל׳ תפלה הלכה ינו סמג

קלה סעיף ו:

י [מיי' שם טוש"ע שם סעיף ט]: קח כ טור ש"ע שם קעיף : D

מוסף תוספות

א. ולא מיסתבר לדרוש הפסוק הזה להרגיל הכהן שיתן עינו בחלק יפה. הפסוק ההה לההגיל הכהן שיתן עינו בחלק יפה. לא"ש סימן כ". ב. שאינם עסוקין במלאכה. תוס׳ הרא״ש. ג. ואכתי מאי רבותיה, הא משמע הכא דאסור. שם. T. ואפ״ה לא קרא לפני כהן. שס. ה. ואילו היה לוי יכול לקרות שני בלא כהן לא יין ווו שני ביא כוון לא היה מעלהו לכהונה. שנס"ל סי' ל"ד. 1. לוי. מוס' שם. I. וא״כ כתובות מוזכות שט. ודי א כ בידוע שקרא לפניו כהן וקרא אחריו מתורת לוי. מאירי. ח. לשון מוס' הרא"ש. ואותה ברייתא נמי נשנית קודם. 10. לישב. תום׳ הרח״ש. [ד]הא איכא

פסקי רי"ד

היכר בברכות. רגנו קרשקש.

בבית ישן מפני דרכי שלום. בור שהוא קרוב לאמה מתמלא ראשון מפוי דרכי שלוח מצודוח מפני דרכי שלום מצחחת חיה ועופות ודגים יש בהן גזל מפני דרכי שלום ר׳ יוסי אומר גזל גמור הוא מציאת חרש שוטה וקטן יש בהן גזל מפני דרכי . שלום ר' יוסי אומר גזל גמור עני המנקף בראש הזית מה שתחתיו גזל מפני דרכי שלום רבי יוסי

וליבול מנה יפה ראשון. כגון במעשר עני או בלדקה אם הוא עני או בחברים המסובין בסעודה אבל במידי דשותפות לא דאמרינן בפ' מקום שנהגו (פסחים דף נ:) דהנותן עינו בחלק יפה אינו רואה סימן ברכה לעולם אשו : אבל בשני ובחמישי לא. אומר

ר״ת הני מילי לדידהו דבחול הוו טרידי במלאכתן ולא שכיחי אבל לדידן ב שכיחי בשני ובחמישי כמו ביו"ט:

דאפי' רבי אמי ורבי אסי כהני חשיבי בו'. משמע דאי לאו הכי אסור אפי׳ הוא גדול מכל בני עירו והא דאמר בסוף מגילה (דף כח.) א"ר פרידא מימי לא ברכתי לפני כהן ופריך הש"ם מחכם הקורא אחר כהן עם הארץ דחייב מיתה ומוקי לה בשוין ועל כרחך לאו שוין ממש דא"כ מאי רבותיה אלא אתא לאפוקי כהן ע"ה ג ולריך למימר נמי דכולהו הוו כפופין לרבי פרידא™ דאי לאו הכי מאי רבותיה אי נמי הא דבעי הכא כייפי היינו בשבתות ויו"ט ור' פרידה אפילו בשני ובחמישי לא קרא: **נתפרדה** החבילה. י ה״ר יצחק ברבי יהודה מפרש דקורא ₪ לוי במקום הראוי לו והא דאמר בכתובות (דף כה:) מוחזקני בזה שהוא כהן שקרא אחריו לוי ה לריך לומר דקים ליה דלא קראי במקום הראוי דגדול היה משלפניו או קטן משל אחריו": בי קאמרינן באותו כהן. למאי דתקון בהקורא את המגילה (דף כא:)

שכל אחד מברך לפניה ולאחריה ניחא ואפילו לפי מאי יו) דתנן (שם) הפותח מברך לפניה וחותם מברך לחחריה לריך לומר באותו כהן שקורא פעמים שהולך ויושב בינתים דחי בע"ח במחי הוי מינכרא שתי קריאות כי ההיא דתניא בתוספתא דמגילהית) אם לא היה שם אלא אחד דידע לקרות קורא ויושב ועומד וקורא וזה היה ח נמי קודם התקנה דלאחר התקנה שכל אחד מברך לפניה ולאחריה לא לריך ש ומשם רבינו יהודה

כתבו דאם אין בבית הכנסת רק כהנים אחד קורא במקום שבעה ועל כל פרשה יברך לפניה ולאחריה:

אבור שהוא קרוב לאמה מתמלא ראשון מפני דרכי שלום ימצודות חיה ועופות ודגים יש בהן משום גזל מפני דרכי שלום ר' יוםי אומר גזל גמור שנמאת חרש שומה וקמן יש בהן משום גזל מפני דרכי שלום ר' יוםי אומר גזל גמור יעני המנקף בראש הזית מה שתחתיו גזל מפני דרכי שלום ר' יוםי אומר גזל גמור האין ממחין ביד עניי עובדי כוכבים בלחם שכחה ופאה מפני דרכי שלום: גמ' מנה"מ אמר רב מתנה דאמר קרא יויכתוב משָה את התורה הזאת ויתנה אל הכהנים בני לוי אטו אנא לא ידענא דכהנים בני לוי נינהו אלא ∘כהז ברישא והדר לוי רבי יצחק נפחא אמר מהכא יונגשו הכהנים בני לוי אמו אנז לא ידעינן דכהנים בני לוי נינהו אלא כהן ברישא והדר לוי ירב אשי אמר מהכא יבני עמרם אהרן ומשה ויבדל אהרן להקדישו קדש קרשים ר' חייא בר אבא אמר מהכא ₁וקדשתו לכל דבר שבקדושה יתנא דבי רבי ישמעאל יוקדשתו סלכל דבר שבקדושה לפתוח ראשון ולברך ראשון ולימול מנה יפה ראשון א"ל אביי לרב יוסף מפני דרכי שלום דאורייתא היא א"ל דאורייתא ומפני דרכי שלום כל התורה כולה נמי מפני דרכי שלום היא דכתי' ברכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום אלא אמר אביי לכדמר ידתניא ישנים ממתינין זה לזה בקערה שלשה אין ממתינין יהבוצע הוא פושט ידו תחלה ואם בא לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו הרשות בידו ואמר מר עלה לא שנו אלא בסעודה אבל בבהכ"ג לא דאתו לאינצויי אמר רב מתנה הא דאמרת בבהכ"ג לא לא אמרן אלא בשבתות וימים מובים דשכיחי רבים אבל בשני ובחמישי לא איני והא רב הונא קרי בכהני בשבתות ויו"ם שאני רב הונא דאפילו רבי אמי ורבי אמי

כהני חשיבי דא"י מיכף הוו כייפי ליה אמר אביי מנקטינן אין שם כהן נתפרדה חבילה ואמר אביי נקטינן אין שם לוי קורא כהן איני והאמר רבי יוחנן כהן אחר כהן לא יקרא משום פגמו של ראשון ילוי אחר לוי לא יקרא משום פגם שניהם כי קאמרינן יבאותו כהן מ"ש לוי אחר לוי דאיכא פגם שניהם דאמרי חד מינייהו לאו לוי הוא כהן אחר כהן נמי אמרי חד מינייהו לאו כהן הוא כגון דמוחזק לן באבוה דהאי שני דכהן הוא ה"נ דמוחזק לן באבוה דהאי שני דלוי הוא אלא אמרי ממזרת או נתינה נסיב ופסליה לזרעיה הכא נמי אמרי גרושה או חלוצה נסיב ואחליה לזרעיה סוף סוף לוי מי קא הוי ולמאן אי ליושבין הא קא חזו ליה אלא ליוצאין שלחו ליה בני גלילא לרבי חלבו אחריהן

בן יהודה וכן סידר רב עמרם. אבל מתלמידי מורי רבי יצחק הלוי שמעתי משמו שאין סדר לדבר להקדים לוי לישראל ומי שירצה יקדים: קורא כהן. במקום לוי: מפני פגמו של רחשון. שלא יאמרו הראשון אינו כהן ולקמיה פריך והא קא חזו דסליק ממנינא: משום פגם שניהם. לה ידעי הינשי פגמא בהי מינייהו ויאמרו ראשון אינו לוי לפיכך חזר וקרא לוי אי נמי שני אינו

לוי אלא ישראל. ולקמיה פריך גבי כהן

וקטן יש בהן משום גזל מפני דרכי שלום. שלא יתקוטט אביו או קרוכיו (סנהדרין כה:). לפתוח ראשון. לקרות בספר תורה (מו"ק כח: נדרים סב. הוריות יב:). ראשון. נרכת (מו"ק שם) נרכת ילברך המולים וברכם (נדרים שם) **כומון** (הוריות שם). **וליטול מנה יפה** ראשון. כשחולק עם אחיו הכהנים בלחם הפנים הכהנים בלחם הפנים (נדרים שם). רב הוגא קרי בכהני. ואע"ג דלאו כ**הן הוה** (כתובות כה: ושם: רב). נקטינו. מסורת

מאבותינו מנהג מרבותינו

פגמו: אילימא היושבין. עד שיגלל ס״ת: הא קא חזו ליה. להאי כהן ראשון דסליק למנין שבעה: ליוצאין. שלא ימחינו ויצאו: אחריהן. דכהן ולוי:

ביד עניים עובדי כוכבים בל טב בא מצר דרכי שלום: כהן קורא ראשון מנא ה"מ תנא דבי רבי ישמעאל וקדשתו לכל דבר שבקדושה לפתוח ראשון ולברך ראשון וליטול מנה יפה ראשון. פי' לפתוח ראשון בכל דבר כבוד בין בתורה בין בישיבה הוא ידבר בראש ולברך ראשון בסעודה וליטול מנה יפה ראשון. אם בא לחלוק עם ישראל בכל דבר לאחר שישוו החלקים בשוה אומר לו ברור וטול איזו חלק שתרצה בלא גורל אבל ליטול בלא אמירת מבירו לא דבי לכדמר בתניא שנים ממתינין זה לזה בקערה שלשה אין ממתינין. פי׳ אין השנים צריכין להמתין להיחיד והבוצע הוא פושט ידו תחלה כגון בעל הבית שהוא מברך ברכת המוציא ואם בא לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו בתכמה הרשות בידו ואמר מר עלה לא שנו אלא בסעודה אבל בבית הכנסת לא ראתו לאנצויי פי׳ דוקא בסעודה אדם רשאי לחלוק כבוד למי שגדול ממנו או ללוי או לישראל (דלמא) [דהא] ליתא שארא לאינצויי ולמימר אנא נמי קרינא ברישא אבל בבית הכנסת דאתו לאנצויי רלמימר אנא נמי קרינא ברשא אבל בבית הכנסת דאתו לאנצויי רלמימר אנא קרינא בירו ממנו והיינו דקתני מתניתין כהן קורא ראשון שאינו רשאי לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו והיינו דקתני מתניתין כהן קורא ראשון שאינו רשאי לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו והיינו דקתני מתניתין כהן קורא ראשון שאינו רשאי לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו והיינו דקתני מתניתין כהן קורא ראשון שאינו רשאי לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו והיינו דקתני מתניתין כהן קורא ראשון שאינו רשאי לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו והיינו דקתני מתניתין כהן קורא ראשון שאינו רשאי בהן לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו והיינו דקתני מתניתין כהן קורא האשון שאינו רשאי לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו היינו דקתני מתניתין כהן קורא האשון שאינו רשאי לחלוק כבוד או למי שגדול ממנו והיינו דקתני מתניתין כהן קורא האשון שאינו רשאי לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו והיינו דקתני מתניתין כהן קורא האשון שאינו רשאי לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו היינו השאי להיו היינו השאיכה להיים היינו היינו היינו היינו השאי בהן לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו והיינו היינו היינ ורמים אנא קרינא ברישא אינו רשאי כהן לחלוק כבוד לרבו או כמי שגדול ממנו רשאי אי נמי קרוא ראשון שאינו רשאי לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו רשאי אי נמי קרא דכתיב בשרין כדתנן בשלהי הוריות (יג.) כהן קודם ללוי לוי קודם לישראל וכו׳ עד אימתי בזמן שעניהם שרין בתוכה מה הקודם ללוי לוי קודם לישראל וכו׳ עד אימתי בזמן שעניהם שרין אלא מה זיה ממור תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ ממור תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ ומסור לעבמו לא מהיל אמרי ברבי אוא בר הארץ ממור תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ ממור לעבמו לעבמו לעבמו לשני לאני אמרו בב"ה לא יחלוק כבוד למי שגדול ממנו כל שכן שאין הגדול רשאי ליטול שררה לעצמו: אמר רב מתנה הא דאמרת בב"ה לא יחלוק כבוד למי שגדול ממנו לא אמרו לאינצויי אם בא לחלוק (כבוד) לרבו חולק איני והא רב הונא קרי בכהני בשבתות ובימים טובים שאני אמרו אלא בשבתות וימים טובים ובאו לאינצויי אבל בשני ובחמישי דלא שכיחי רבים ולא אתו לאינצויי אם בא לחלוק (כבוד) לרבו חולק איני והא רב הונא קרי בכהני בשבתות ובימים טובים שאני רב אמי ההני חשיבי דבארעא דישראל מיכף הוו כייפין ליה פי" ודוקא גדול הדור שאין בכל המקומות כמותו וכולם כפופין תחתיו ואין מי שיתקנא בו אבל אם היה גדול בעירו בלבד אינו רבי אמי כהני חשיבי דבארעא דישראל מיכף הוו מוופשין עצמן כגדולים: אמר אביי נקטינן אם אין שם כהן נתפדדה החבילה. פירוש לא אמרינן יקרים הלוי לאלא קרדין לפי מעלתן: ואמר אביי "רשאי לולון לו כבוד דלמא אתו לאנצוי שהרי בני אדם מתקנאים ותופשין עצמן כגדולים: אמר אביי נקטינן אם אין שם כהן נתפדדה החבילה. פירוש לא אמרינן יקרים הלוי לישראל אלא קודין לפי מעלתן: ואמר אביי "רשאי להולן לו כבוד דלמא אתו לאנצוי שהרי בני אם לו היים ביותר ביום לו היים ביותר ביותר לאו לאלא קודין לפי מעלתן: ואמר אביי היים לו היים ביותר ביותר ביותר ביותר ביותר מורשין עצמן כגדולים: אמר אביי נקטינו אם לא מורינן יקרים הלוי לישראל אלא קודין לפי מעלתו. נקטינן אין שם לוי קורא כהן והאמר רבי יוחנן כהן אחר כהן לא יקרא משום פגמו של ראשון וכן לוי אחר לוי לא יקרא כי קאמרינן באותו כהן שקרא שחוור וקורא במקום לוי: שלחו ליה בני גלילא לרבי חלבו אחריהן

נמי אמאי ליכא נמי פגם שניהם דאתו למימר שני לאו כהן הוא אלא לוי: באוסו דהן. עצמו יחזור ויקרא במקום לוי: ד<mark>מוחוק לן באבוה דהאי שני</mark>

דכסן הוא. ולא מצי למימר לוי הוא הלכך לראשון הוא דאיכא פגמא: ופרכינן דכוומיה על כרחך גבי לוי דמוחוק לן באבוה דהאי שני דלוי הוא.

ומאי פגמא איכא. אלא על כרחך היינו פגמא דאמרי אבוה ממורת נסיב או נחינה (או) מן הגבעונים שגזר דוד עליהסידי ואחליה מקדושת לוייה והוי

ישראל פסול ובמקום ישראל קורא הכא נמי כהן שני אתו למימר כו': ואחליה. מקדושת כהונה והרי הוא כישראל: ומשני הואיל ובלוי קרא ליכא

פגמא דאי ס״ד חלל הוא סוף סוף לוי מי הוי שיקרא במקום לוי הלכך על כרחך כיון דאבוה כהן אין זה חלל ואין כאן פגם אלא לראשון: ולמאן. שיי מי